

C/2023/959

27.11.2023

Odwołanie od postanowienia Sądu (czwarta izba) wydanego w dniu 25 lipca 2023 r. w sprawie T-424/22, D'Agostino i Dafin/EBC, wniesione w dniu 11 września 2023 r. przez Vincenza D'Agostina i Dafin Srl

(Sprawa C-566/23 P)

(C/2023/959)

Język postępowania: włoski

Strony

Wnoszący odwołanie: Vincenzo D'Agostino, Dafin Srl (przedstawiciel: M. De Siena, avvocato)

Druga strona postępowania: Europejski Bank Centralny

Żądania

Wnoszący odwołanie żądają uchylenia postanowienia Sądu z dnia 25 lipca 2023 r. w sprawie T-424/22 ze skargi Vincenza D' Agostina, działającego we własnym imieniu i jako jedyny dyrektor Dafin s.r.l., przeciwko Europejskiemu Bankowi Centralnemu, a w konsekwencji uwzględnienia żądań przedstawionych w skardze w pierwszej instancji, i w związku z tym wnoszą do Trybunału o:

- I) stwierdzenie i orzeczenie, że Europejski Bank Centralny, reprezentowany przez prezes, Christine Lagarde, ponosi pozaumowną odpowiedzialność za to, że:
 - I.a) spowodował w odniesieniu do należących do Vincenza D'Agostina papierów wartościowych o nazwie SI FTSE. COPERP, przedstawionych jako załącznik 3 do skargi w pierwszej instancji, stratę w wysokości całkowitej wartości zainwestowanego kapitału, równą 450 596,28 EUR, ponieważ w dniu 12 marca 2020 r. Christine Lagarde, jako prezes EBC, wypowiadając słynne zdanie „Nie jesteśmy tu po to, aby ograniczać spready, nie jest to zadaniem EBC”, doprowadziła do znacznego spadku wartości papierów wartościowych na wszystkich giełdach świata, a na giełdzie w Mediolanie o 16,92 %, wyrażonego w procentach niespotykanych w historii tej instytucji i innych giełd światowych, gdyż zakomunikowała na konferencji prasowej całemu światu, że EBC nie będzie już wspierał wartości papierów wartościowych emitowanych przez państwa znajdujące się w trudnej sytuacji, a tym samym ogłosiła całkowitą zmianę orientacji polityki pieniężnej przyjętej przez EBC w czasie, gdy przewodniczył mu Mario Draghi, którego kadencja zakończyła się w listopadzie 2019 r.;
 - I.b) poprzez takie zachowanie i w wyniku wspomnianego wyżej drastycznego spadku indeksu giełdy w Mediolanie spowodował obniżenie wartości aktywów wnoszącego odwołanie;
 - I.c) w wyniku znacznego i istotnego obniżenia wartości aktywów wnoszącego odwołanie zmusił go, w celu wyrównania tego obniżenia wartości aktywów i jako poręczyciela spółki Dafin s.r.l. w zakresie linii kredytowej przyznanej tej spółce przez Banca Fideuram s.p.a., do spłaty wykorzystanej części tej linii kredytowej poprzez uzyskanie niezbędnych środków w drodze sprzedaży w krótkim czasie innych posiadanych przez niego papierów wartościowych, przez co poniósł on stratę w wysokości 2 534 422,16 EUR w 2020 r. i dalsze 336 517,30 EUR w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 15 kwietnia 2021 r., a zatem całkowitą stratę kapitałową w wysokości 2 870 939,30 EUR;
 - I.d) spowodował szkodę majątkową w postaci utraconych korzyści w wysokości 1 013 074,00 EUR;
 - I.e) spowodował w konsekwencji szkodę majątkową wynoszącą łącznie 4 334 609,28 EUR.

W związku z tym:

- II) zobowiązanie Europejskiego Banku Centralnego w osobie jego aktualnego prezesa do naprawienia szkody majątkowej, na którą składają się szkoda rzeczywista i utracony zysk, szkoda niemajątkowa i szkoda z tytułu utraty szansy na rzecz wnoszącego odwołanie Vincenza D'Agostina, oszacowane zgodnie z kryteriami wskazanymi w odpowiednich rozdziałach i punktach niniejszego odwołania, poprzez zapłatę następujących kwot:

II.1) 4 334 609,28 EUR tytułem szkody majątkowej;

II.2) 1 000 000 EUR tytułem szkody niemajątkowej;

II.3) tym samym zapłatę całkowitej kwoty 5 321 535 EUR;

Ponadto odsetki za zwłokę naliczane od dnia 12 marca 2020 r., czyli od dnia zdarzenia wywołującego szkodę, do czasu faktycznej zapłaty odszkodowania.

- III) Tytułem żądania ewentualnego, zapłaty różnych kwot, które zostaną ustalone w trakcie postępowania, w zakresie uznanym za słuszny, w tym poprzez sporządzenie opinii biegłego na zlecenie Trybunału.
- IV) Zapłaty dodatkowej kwoty, którą Trybunał może ustalić i przyznać na zasadzie słuszności jako odszkodowanie za utratę szansy.
- V) Tytułem ewentualnym przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania.
- VI) Obciążenie strony pozwanej kosztami postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

W uzasadnieniu odwołania wnoszący je podnoszą po pierwsze, że Sąd, naruszając prawo do obrony zapisane w art. 6 europejskiej konwencji praw człowieka, odmówił im prawa do ustosunkowania się do odpowiedzi na skargę złożoną przez EBC, z którego to prawa wnoszący odwołanie zamierzali skorzystać, składając zaprzysiężony raport techniczny mający na celu ustalenie, czy znaczny spadek indeksów giełdowych, w tym giełdy w Mediolanie, należy przypisać efektowi pandemii Covid, jak twierdził EBC, czy też, jak twierdzili oni, oświadczeniu złożonemu przez prezesa EBC.

Po drugie, wnoszący odwołanie wskazują, że już w skardze przedstawili dowody na istnienie związku przyczynowego pomiędzy kontrowersyjną wypowiedzią, spadkiem indeksu giełdowego w Mediolanie i wynikającą z tego utratą wartości papierów wartościowych wnoszącego odwołanie, podkreślając, że z przeglądu prasy z konferencji prasowej prezesa EBC w dniu 12 marca 2020 r., z komentarzy włoskich i międzynarodowych gazet oraz z wypowiedzi Prezydenta Republiki Włoskiej wynikało, że w powszechnym przekonaniu spadek na giełdzie był spowodowany wyłącznie kwestionowaną wypowiedzią prezesa EBC. Co więcej, inicjatywa prezesa EBC, aby przeprosić i sprostować złożone oświadczenie, była równoważna z przyznaniem, że spowodowała niezwykle szkodliwe konsekwencje dla rynków.

Po trzecie, wnoszący odwołanie zaprzeczają ustaleniom Sądu zawartym w pkt 16–33 zaskarżonego postanowienia, zgodnie z którymi EBC nie ponosi odpowiedzialności pozaumownej, ponieważ w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia przez EBC normy prawnej mającej na celu przyznanie praw jednostkom. Wnoszący odwołanie twierdzą, że przepisy, na które się powołują, są przepisami instytucjonalnymi, które ustanawiają kompetencje poszczególnych organów EBC i przyznają im określone uprawnienia. Przyznają one prawa jednostkom, a w szczególności prawo jednostek do tego, aby różne organy działały zgodnie z uprawnieniami instytucjonalnymi przyznanymi im przez prawo, zgodnie z zasadą uzasadnionych oczekiwań.

Po czwarte, pomocniczo, wnoszący odwołanie podnoszą, że przy założeniu, iż przepisy naruszone przez prezesa EBC nie miały na celu przyznania praw jednostkom, jak przyjął Sąd, rozumowanie Sądu jest nie do przyjęcia, ponieważ wynika z zawężającej wykładni art. 340 TFUE. Przepis ten, podobnie jak art. 2043 włoskiego kodeksu cywilnego, nie wprowadza żadnego rozróżnienia, które faworyzowałoby przepisy mające na celu przyznanie praw jednostkom w stosunku do innych przepisów w taki sposób, że jedynie naruszenie przepisów należących do pierwszej kategorii powodowałoby powstanie prawa do odszkodowania po stronie poszkodowanego. Ponadto rozumowanie to jest sprzeczne z zasadami wyrażonymi w wyroku tego samego Sądu w sprawie T-868/16, w którym stwierdzono, że o odpowiedzialności pozaumownej Unii można mówić w przypadku każdego bezprawnego zachowania powodującego szkodę, która może skutkować taką odpowiedzialnością.

Po piąte, wnoszący odwołanie zaprzeczają twierdzeniu Sądu, zawartemu w pkt 32 postanowienia, że wnoszący odwołanie nie rozwinęli konkretnie w skardze argumentu, zgodnie z którym prezes EBC dopuściła się nadużycia władzy i przedstawili go jedynie jako konsekwencję naruszeń wskazanych w skardze przepisów, które nie miały na celu przyznania praw jednostkom. Wnoszący odwołanie twierdzą, że nadużycie władzy jest „wykorzystaniem władzy w sposób niezgodny z nakazem legislacyjnym” i występuje wtedy, gdy instytucja Unii odbiega od ogólnych zasad, takich jak uczciwość, dobra wiara i staranność; bezsporne było, że w spornym oświadczeniu prezes EBC naruszyła zasadę uczciwości i staranności.

Po szóste, wnoszący odwołanie zarzucają, że w pkt 35 postanowienia, w odniesieniu do szkody majątkowej, na którą się powołują, Sąd przedstawił inny stan faktyczny niż przedstawiony w skardze, w której Vincenzo D' Agostino stwierdził, że jako poręczyciel Dafin s.r.l. z tytułu kredytu na rachunku bieżącym udzielonego przez Banca Fideuram, w wyniku zmniejszenia wartości jego aktywów spowodowanego całkowitą utratą wartości papierów wartościowych SI FISTE COPERP w związku z załamaniem się giełdy w Mediolanie w następstwie kontrowersyjnego oświadczenia, obawiając się reakcji banku, uzyskał środki na spłatę tego kredytu na rachunku bieżącym, będąc zmuszonym do sprzedaży innych posiadanych przez siebie papierów wartościowych po nieodpowiednich cenach i ponosząc w ten sposób dalszą stratę kapitałową.